

Nuorisoasiain neuvottelukunnan tiedote

Julkaisuvapaa 8.4.2011

NUORA tiedottaa: Nuoret sivuroolissa vaalien alusviikkojen mediakeskustelussa

Nuoret ovat jääneet sivurooliin eduskuntavaaleja edeltävien viikkojen mediakirjoittelussa. Nuoria käsitellään mediassa usein passiivisina toiminnan kohteina, ja heitä koskevissa kirjoituksissa etualalle nousevat helposti ongelmat kuten nuorisotyöttömyys ja syrjäytyminen. Mediakeskustelussa on nähtävissä myös nuorten ja vanhempien ikäluokkien välistä vastakkainasettelua.

Tämä käy ilmi nuoria ja eduskuntavaaleja koskevassa mediaseurannassa, joka on osa Nuorisoasiain neuvottelukunnan toteuttamaa tutkimushanketta. Hanke tarkastelee laajasti nuoriin ja eduskuntavaaleihin liittyviä teemoja.

Mediaseurannan aineiston ja analyysin kohteina olivat Helsingin Sanomat ja Joensuussa ilmestynvä sanomalehti Karjalainen sekä niiden verkkosivut. Lehtien omien artikkelien, blogien ja kolumnien lisäksi tutkittiin verkkosivuilla julkaistuja, nuoria ja eduskuntavaaleja koskevia yleisökirjoituksia ja -kommentteja.

Mediaseuranta alkoi 14.3 ja se jatkuu vaalien yli 24.4. asti. Heti eduskuntavaalien jälkeen tehdään valtakunnallinen kysely, jossa tutkitaan nuorten (15–29 –vuotiaiden) äänestyskäyttäytymistä ja mielipiteitä poliittisesta osallistumisesta.

Nuoret mediassa usein ongelmatapauksina

Mediaseurannassa käy ilmi, että pääasiassa nuoriin ja eduskuntavaaleihin liittyviä kirjoituksia on vähän. Nuoriin liittyvää keskustelua käydään enimmäkseen vaalien muiden teemojen kuten eläkkeisiin ja sosiaalipalveluihin tai ”pakkoruotsiin” liittyvien kirjoitusten sivulauseissa.

Nuorisotyöttömyys ja nuorten syrjäytymisen ehkäisy nähdään kirjoituksissa tärkeinä nuorisoon liittyvinä kysymyksinä. Nuoria ei kuitenkaan käsitellä aktiivisina toimijoina, äänestäjinä ja yhteiskunnallisina vaikuttajina. Sen sijaan heitä käsitellään useimmiten toiminnan ja poliittisen puheen kohteina, poliittisesti passiivisina ongelmatapauksina, joihin tulee kohdistaa ”korjaavia” koulutukseen ja työllistymiseen liittyviä toimenpiteitä. Nuorten oma ääni pääsee mediatutkimusaineistossa esille harvoin. Näissä tapauksissa nuoret haluavat usein kannustaa muita nuoria äänestämään. Lisäksi nuoret kehottavat kaikkia antamaan äänensä nuorille ehdokkaille.

Seurannassa nousi esiin myös viitteitä sukupolvien välisestä konfliktista. Nuoret esitetään pääasiassa piittaamattomana joukkona, jota äänestäminen ei kiinnosta. Heihin liittyvät teemat nähdään lähinnä tulevaisuuden ”ongelmina”, ei vaaleihin välittömästi liittyvinä kysymyksinä. Eläkeläiset ja suuret ikäluokat nähdään tärkeinä äänestäjinä ja vaikuttajina, joille annettu vaalilupaukset eläketurvasta, taitetusta indeksistä, omaishoidosta ja työurien pidentämisestä ovat keskeisiä, akuutisti korjattavia asioita. Lisäksi mediassa on käyty sukupolvien keskinäistä solidaarisuutta punnitsevaa keskustelua siitä, ketä eläkejärjestelmä suosii ja jätetäänkö nuorten huolet huomioimatta.

Lisätietoja hankkeesta:

http://www.minedu.fi/OPM/Nuoriso/nuorisoasiain_neuvottelukunta/nuoran_tiedotteet_ja_kannanotot/2010/havaintoja.doc

Jussi Ronkainen/Nuorisotutkimusverkosto, 050 300 8886, jussi.ronkainen@uef.fi, Ville-Samuli Haverinen, 040 5296531

Liisa Sahi/Valtion nuorisoasiain neuvottelukunta, 0400 681 680